

Członkowie Komisji

Przewodniczący

Kazimierz Wiatr (PiS)

Zastępca
Przewodniczącego

Józef Bergier (PO)

Zastępca
Przewodniczącego

Ryszard Górecki (PO)

Zastępca
Przewodniczącego

Piotr Wach (PO)

Adam Massalski (PiS)

Antoni Piechniczek (PO)

Tadeusz Skorupa (PiS)

Zbigniew Szaleniec (PO)

Komisja zajmuje się sprawami związanymi z organizacją i rozwojem badań naukowych, systemem kształcenia i wychowania, systemem doskonalenia zawodowego nauczycieli i kadry naukowej, sprawami dzieci i młodzieży, poradnictwem zawodowym dla młodzieży oraz sprawami związanymi z przygotowaniem absolwentów szkół średnich i wyższych do zatrudnienia, kulturą fizyczną i sportem, organizacją instytucji naukowych i oświatowych, współpracą naukową z zagranicą.

Komisja Nauki, Edukacji i Sportu, podobnie jak inne komisje Senatu, corocznie rozpatruje ustawę budżetową w zakresie swojego działania, a opinię w tej sprawie przekazuje Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

W Senacie VII kadencji (2007–2011) Komisja Nauki, Edukacji i Sportu jest jedną z 16 komisji stałych.

Komisja Nauki, Edukacji i Sportu jest sukcesorką komisji działających w Senacie II Rzeczypospolitej (1922–1939). W ówczesnej izbie wyższej parlamentu sprawy związane z edukacją i wychowaniem powierzano w różnych kadencjach Komisji Oświaty i Kultury oraz Komisji Oświatowej. Po zakończeniu II wojny światowej Senat nie wznowił działalności, ponieważ został zlikwidowany po sfałszowaniu przez komunistów wyników narodowego referendum z 1946 r.

W odrodzonym w 1989 r. Senacie powołano Komisję Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej jako jedną z pierwszych komisji.

W roku 1993 Senat na miejsce jednej komisji powołał dwie komisje stałe: Komisję Nauki i Edukacji Narodowej oraz Komisję Kultury, Środków Przekazu, Wychowania Fizycznego i Sportu. W późniejszym czasie, w roku 2001 Senat rozszerzył kompetencje Komisji Nauki i Edukacji Narodowej o sprawy dotyczące wychowania fizycznego i sportu. Działania podejmowane przez Komisję Nauki, Edukacji i Sportu odpowiadają zakresowi spraw, którymi zajmują się Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki.

Do zadań komisji należy m.in. wysłuchanie corocznego sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Komisja współpracuje z Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Radą Główną Szkolnictwa Wyższego oraz niezależnymi ekspertami.

Komisja w pierwszych sześciu kadencjach

odrodzonego Senatu (1989–2007)

Transformacja ustrojowa państwa polskiego w latach 90. XX wieku w istotny sposób wpłynęła na główne kierunki prac legislacyjnych oraz inicjatywy ustawodawczych podejmowanych przez komisję. Komisja koncentrowała się na sprawach dotyczących przede wszystkim oświaty, szkolnictwa wyższego i nauki, dostosowania systemu edukacji do procesu decentralizowania państwa oraz do potrzeb rynku pracy. Komisja aktywnie uczestniczyła w pracach parlamentu nad ustawą o systemie oświaty, która porządkowała działalność szkół i organizację nauczania w szkołach podstawowych i średnich – szkoły otrzymały szeroki zakres autonomii. Zmiany były następstwem reformy administracyjnej państwa, przywracającej niezależność samorządowi terytorialnemu. W drugiej połowie lat 90. komisja kontynuowała prace ustawodawcze nad reformą szkolnictwa, które były ściśle związane z dalszą decentralizacją państwa, m.in. z wprowadzeniem powiatów w ramach trójstopniowego podziału terytorialnego państwa.

Poważną rolę w reformowaniu szkolnictwa wyższego odegrała ustawa – Prawo o szkolnictwie wyższym z 2005 r. Ustawa wprowadziła system boloński w Polsce; było to związane m.in. z ujednoczeniem standardów nauczania, określeniem minimów kadrowych do prowadzenia kierunków studiów i zasad finansowania.

W roku 1999 komisja przygotowała projekt nowelizacji ustawy o kulturze fizycznej. Celem jej było uhonorowanie wybitnych sportowców olimpijczyków, m.in. poprzez zagwarantowanie im stałego świadczenia pieniężnego. Inicjatywa komisji została przyjęta przez Senat, a następnie uchwalona przez Sejm.

Lata poprzedzające przystąpienie Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. to okres aktywnej pracy komisji i Senatu nad dostosowaniem ustawodawstwa polskiego do prawa europejskiego.

Komisja w VII kadencji Senatu (2007–2011)

W obecnej kadencji komisja pracowała m.in. nad pakietem ustaw dotyczących reformy systemu nauki w Polsce, to jest

nad ustawą o Polskiej Akademii Nauk, o Narodowym Centrum Nauki, ustawą o instytutach badawczych, o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz ustawą o zasadach finansowania nauki. Podstawowym celem tych ustaw było wprowadzenie przejrzystego systemu finansowania nauki oraz efektywne wykorzystanie środków finansowych przeznaczanych przez państwo na naukę.

W roku 2010 komisja rekomendowała Senatowi przyjęcie ustawy o sporcie, której podstawowym założeniem jest ograniczenie zakresu ingerencji organów władzy publicznej w swobodę uprawiania sportu i organizowania działalności w tym zakresie.

Działalność pozalegislacyjna

Komisja Nauki, Edukacji i Sportu kontynuowała rozpoczętą w latach 2005–2007 debatę o wychowaniu dzieci i młodzieży. Zorganizowała m.in. konferencję poświęconą zagrożeniom wychowawczym XXI wieku. Z inicjatywy komisji odbyły się również trzy konferencje o tematyce sportowej, w tym „Sport kobiet w Polsce” oraz „Wychowanie fizyczne i sport w szkole”. Komisja jest autorem serii wydawniczej „Problemy nauki i wychowania”. Dotychczas ukazało się 8 zeszytów, które były poświęcone m.in. doradztwu zawodowemu, przedsiębiorczości młodzieży, sytuacji finansowej szkół wyższych oraz procesowi bolońskiemu. Członkowie komisji uczestniczą w spotkaniach na forum międzynarodowym, m.in. Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy i Konferencji Parlamentarnej Morza Bałtyckiego.